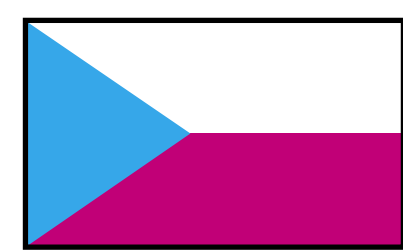

ANTONÍNNOVO ÚDOLÍ

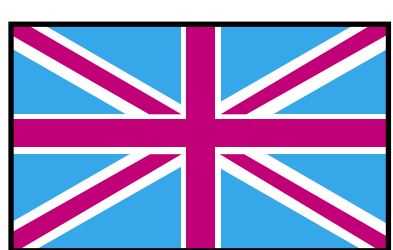
První ze skupiny tří stavení v horní části údolí Seifského potoka, dnes Kalné, postavil v roce 1866 Anton Frenzel. Narodil se 11. září 1830 v rodině sedláka z Mladých Buků čp. 125. Lokalita byla nejprve žertem a později i oficiálně nazvána jeho jménem. Svatému Antonínovi

byla zasvěcena i svérázná kaplička postavená v roce 1933, zamýšlená údajně jako hrobka tehdejšího majitele. Rodina už před koncem 19. stol. provozovala v domě pohostinství, které rozšířil přístavbou prosklené verandy s tanečním sálem vyučený mladobucký truhlář Julius Peschke po sňatku s vyhlášenou kuchařkou Augustou Frenzelovou v roce 1900. Jejich zásluhou se hospoda stala oblíbeným výletním místem obyvatel i návštěvníků především ze Svobody nad Úpou a Janských Lázní po celou první polovinu 20. století. Z poválečných provozovatelů se do historie zapsal Ivan Marko, příslušník východní armády, svou rekordní tržbou za neplatné peníze ve dnech měnové reformy v roce 1953. Od poloviny šedesátých let sloužila budova k rekreaci železničářů z lokomotivního depa ČSD Zdice. Ti ji v letech 1988 – 89 celou zbourali a v roce 1992 byl na jejím místě postaven stylově podobný, moderně vybavený horský hotel Pod pralesem.

ANTONITAL

Das erste aus der Gruppe der drei Gebäude im Abschluss des Tals des Seifenbaches, heute Kalná, errichtete Anton Frenzel im Jahre 1866. Er wurde am 11. September 1830 in einer Bauernfamilie aus Jungbuch, im Haus Nr. 125 geboren. Der Ort wurde erst scherzhaft und später offiziell nach seinem Namen benannt. Auch die im Jahre 1933 errichtete eigenwillige Kapelle - angeblich war sie als Gruft für den damaligen Besitzers gedacht - war dem heiligen Antonius gewidmet. Schon vor dem Ende des 19. Jhds. betrieb die Familie hier eine Gastwirtschaft, die der gelernte Jungbacher Tischler Julius Peschke, nachdem er die Meisterköchin Auguste Frenzel geheiratet hatte, im Jahre 1900 durch den Anbau einer verglasten Veranda mit Tanzsaal noch ausbaute. Es war ihnen zuzuschreiben, dass der Gasthof die ganze erste Hälfte des 20. Jhds. lang vor allem für die Einwohner und Besucher von Freiheit und Johannisbad zum beliebten Ausflugsziel wurde. Von den Nachkriegsbetreibern erregte Ivan Marko, ein Angehöriger der Ostarmee, besonderes Aufsehen und dies durch seinen Rekorderlös in der alten Währung, die durch die Währungsreform von 1953 über Nacht ungültig geworden war. Ab Mitte der sechziger Jahre diente das Gebäude den Eisenbahnern des Lokomotivdepots ČSD Zdice dann als Gewerkschaftserholungsheim. Diese rissen das Gebäude in den Jahren 1988 – 89 komplett ab und bauten hier im Jahre 1992 das stilmäßig ähnliche, modern ausgestattete Berghotel „Pod pralesem“.

ANTHONY'S VALLEY

Anton Frenzel built the first of the three houses located at the upper part of Seifský potok valley, today known as Kalné, in 1866. He was born in a peasant family from Mladé Buky in house number 125 on September 11, 1830. The location was first as a joke and then officially named after him. The peculiar chapel built in 1933 was dedicated to Saint Anthony and originally it was supposed to serve as the owner's sepulcher. The family ran a tavern in the house by the end of the 19th century. The carpenter Julius Peschke from Mladé Buky expanded it after his marriage with the renowned cook Augusta Frenzel in 1900. He added a glass terrace with a dance hall. Thanks to them the tavern became a popular destination for visitors especially those coming from Svoboda nad Úpou and Janské Lázně during the whole first half of the 20th century. After the war the manager Ivan Marko became known. This member of the Eastern Army became famous for the record sales he achieved with old currency in the days following the currency reform in 1953. Since the mid of the 1960s the building served for recreation of railway employees from the locomotive depot ČSD Zdice. They completely tore it down in 1988 – 89 and in 1992 the new stylistically similar hotel Pod pralesem with modern facilities was built in its place.

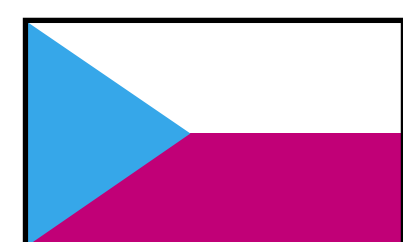

DOLINA ANTONÍNNOVO ÚDOLÍ

Pierwsze z grupy trzech zabudowań w górnej części doliny Seifskiego Potoku, obecnie Kalnej, wybudował Anton Frenzel w 1866 roku. Urodził się 11 września 1830 roku w rodzinie rolnika z Młodych Buków - nr hipoteczny 125. Miejsce początkowo żartem a później i oficjalnie nazywano jego imieniem. Świątemu Antoniemu poświęcona była również niezwykła kapliczka wybudowana w 1933 roku; ponoć planowana jako grobowiec ówczesnego właściciela. Rodzina już pod koniec XIX wieku prowadziła w domu punkt gastronomiczny, który powiększył dzięki dobudowaniu zaszklonej werandy z salą taneczną młodobucki stolarz Julius Peschke po ślubie ze słynną kucharką Augustą Frenzelową w 1900 roku. Im zawdzięcza restauracja to, że stała się ulubionym celem wycieczek mieszkańców i gości głównie ze Svobody nad Upą i uzdrowiska Janské Lázně przez całą pierwszą połowę XX wieku. Spośród powojennych prowadzących restaurację w pamięć wrył się Ivan Marko, kombatan armii wschodniej, dzięki swemu rekordowo wysokiemu utargu w bezwartościowych pieniądzech w dniach reformy walutowej w 1953 roku. Od połowy lat sześćdziesiątych obiekt służył rekreacji kolejarzy z parowozowni Kolei Czechosłowackich Zdice. Kolejarze obiekt w latach 1988-89 zburzyli i w 1992 roku na jego miejscu wybudowali w podobnym stylu nowoczesnie wyposażony hotel górski Pod pralesem.

MLADÉ BUKY

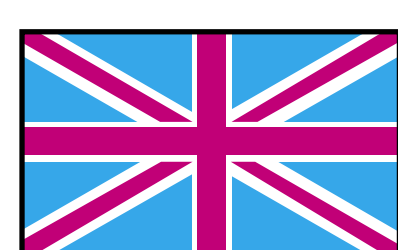
Podle církevních „Libri confirmationum“ měla obec faráře už v roce 1350. Mladé Buky, kde jsou historicky doloženy dvě zaniklé tvrze různých majitelů, se tak řadí k nejstarším sídlům východních Krkonoš. Od začátku 16. století se v jejich držení téměř nepřetržitě střídali páni na Vlčicích.

Během 19. století se ryze zemědělská vesnice začala industrializovat. Jen nejstarší mladobucká papírna je známá už od 17. století. V roce 1836 zde trutnovský podnikatel Jan Faltis založil první mechanickou přádelnu Inu v monarchii, připojili se textilní magnáti Etrichové, v Kalné Vodě bělič Hanke a řada drobnějších provozoven. Hlavně pro jejich potřebu zahájila rakouská Severozápadní dráha v únoru 1871 výstavbu železniční trati z Trutnova do Svobody nad Úpou s nádražím na mladobuckém katastru. Dne 17. prosince 1871 byl zahájen provoz. Zastávka Mladé Buky byla vedle strážního domku s nástupištěm za trati. Směrem k obci se zastávka s nástupištěm, vybudovaná brigádnicky místními občany přemístila od 21. 8. 1949. V roce 1976 musela tato budova ustoupit výstavbě nové silnice z Trutnova do Pece pod Sněžkou. České dráhy zavedly 29. září 1997 na trati tzv. nulový grafikon. Provoz byl obnoven společností Viamont 4. října 1997.

JUNGBUCH

Dem kirchlichen „Libri confirmationum“ zufolge hatte der Ort schon seit 1350 seinen eigenen Pfarrer. Der Ort Mladé Buky (Jungbuch), in dem zwei verschwundene Festen verschiedener Besitzer belegt sind, gehört somit zu den ältesten Ortschaften im Ostriesegebirge. Ab Beginn des 16. Jhds. war es nahezu ununterbrochen im Besitz der Herren von Wildschütz (Vlčice). Im Verlauf des 19. Jhds. erlebte das bis dahin reine Agrardorf einen industriellen Aufschwung. Die älteste Jungbucher Papierfabrik war schon im 17. Jahrhundert bekannt. Im Jahre 1836 gründete hier der Trautenauer Fabrikant Jan Faltis die erste mechanische Flachsspinnerei in der ganzen Monarchie, dann folgten Textilmagnaten der Etrich-Familie, in Kalná Voda (Trübenwasser) kamen die Bleiche Hanke und eine Reihe kleinerer Betriebe hinzu. Hauptsächlich für deren Bedarf nahm die österreichische Nordwestbahn im Jahre 1871 den Bau der Eisenbahnstrecke von Trautenau nach Freiheit an der Aupa samt Bahnhof in der Gemarkung Jungbuch in Angriff. Am 17. Dezember 1871 nahm sie ihren Betrieb auf. Die Bahnstelle „Jungbuch“ mit Bahnsteig hinter den Gleisen befand sich gleich neben dem Wächterhäuschen. Am 21. 8. 1949 verlegten die hiesigen Einwohner die Bahnstelle samt Bahnsteig in Eigeninitiative auf die andere Seite der Gleise. Im Jahre 1976 musste dieses Gebäude jedoch dem Bau der neuen Straße von Trutnov nach Pece pod Sněžkou weichen. Am 29. September 1997 führte die Tschechische Staatsbahn auf der Strecke den sog. Null-Fahrplan ein. Am 4. Oktober 1997 wurde der Betrieb durch die Gesellschaft Viamont wieder aufgenommen.

MLADÉ BUKY

According to the ecclesiastical „Libri confirmationum“ the municipality had a parish priest already in 1350. Mladé Buky, in which there are historically, recorded two lost fortresses that had different owners, is therefore, categorized as one of the eldest settlements of the Eastern Giant Mountains. Since the beginning of the 16th century they belonged almost continuously to the lords of Vlčice. During the 19th century the strictly agricultural village began to industrialize. The paper mill in Mladé Buky has been known since the 17th century. In 1836 Jan Faltis from Trutnov founded here the first mechanical spinning factory that made linen in the monarchy. Etrichs, the textile magnates, joined in as well as bleacher Hanke from Kalná Voda and several other small workshops. It was mainly to suit the needs of this business that the North-West railway began building railway tracks from Trutnov to Svoboda nad Úpou with a station in Mladé Buky's land register in February 1871. On December 17, 1871 it started running. Mladé Buky station was located next to the guardhouse and the platform was behind the tracks. Local citizens moved the station and its platform closer to the municipality on August 21, 1949. In 1976 this building had to make room for the construction of a new road from Trutnov to Pec pod Sněžkou. The Czech Railway introduced a so-called zero train diagram on September 29, 1997. Viamont Company renewed the operation on October 4, 1997.

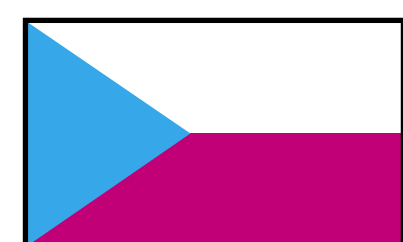

MLADÉ BUKY

Według kościelnych „Libri confirmationum“ gmina miała plebana już w 1350 roku. Młode Buki, gdzie są historycznie udokumentowane dwie zanikłe twierdze różnych właścicieli, należą bez wątpienia do najstarszych osiedlonych miejsc w Karikonoszach wschodnich. Od początku XVI wieku były własnością niemalże bez przerwy właścicieli majątku Vlčice. W XIX wieku dotychczas zdecydowanie na rolnictwo zorientowana wieś zaczęła przestawiać się na przemysł. Tylko najstarsza papiernia młodobucka znana jest od XVII wieku. W 1836 roku trutnowski przedsiębiorca Jan Faltis założył tu pierwszą mechaniczną przędzalnię Inu w monarchii. Wkrótce przyłączyli się magnaci przemysłu włókienniczego Etrichowie, w Kalnej Vodzie bielarz Hanke i szereg drobnych warsztatów. Głównie dla zaspokojenia ich potrzeb rozpoczęły austriackie Koleje Północnozachodnie w lutym 1871 roku budowę linii kolejowej z Trutnova do Svobody nad Upą z dworcem w katastrze mladobuckim. Dnia 17 grudnia 1871 roku oddano linię do użytku. Przystanek Mladé Buky był obok domku dróżnika z peronem za torami. Bliżej do wsi przystanek z peronem, wybudowany w czynie społecznym przez mieszkańców, przeniesiony został 21 sierpnia 1949 roku. W roku 1976 budynek ten został usunięty by zrobić miejsce dla nowej szosy z Trutnova do Peca pod Śnieżką. Czeskie Koleje wprowadziły 29 września 1997 roku na tej linii tzw. grafik zerowy. Linię uruchomiła spółka Viamont 4 października 1997 roku.

BYSTRICE

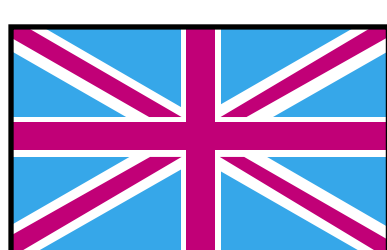
Osada Bystřice získala svůj český název v roce 1945 překladem z původního Klinge. Správně vždy patřila k obci Mladé Buky a vedle služebny finanční stráže tu býval ještě parní mlýn s pilou a výroba šindelů. Vyrůstla v údolí Staré vody, dnešního Zlatého potoka, kolem stoupy na drcení zlatonosné rudy, postavené novými majiteli vlčického panství Schwarzenbergů roku 1678. Záhy tu krčmář Christoph Baudisch otevřel i první primitivní pohostinství. V roce 1893 postavil Josef Franz, na spáleništi staré dřevěné hospody Johanny Franzové, honosnou zděnou výletní restauraci s velkým tanečním sálem a množstvím dřevěných stolů a lavic pod širým nebem s celkovou letní kapacitou až 250 hostů.

Za zvuky orchestrionu a na vyhlášený jablečný mošt sem až do konce II. světové války mířily generace výletníků neděli co neděli. Po válce a vystěhování většiny německých obyvatel z necelé dvacítky tehdejších domů tu byly ustájeny jalovice pastvinářského družstva z Mnichova Hradiště. Konečnou demolici 15 pobořených domů, provedla armáda stejně jako v sousedních Sklenářovicích v roce 1960. Zůstaly jen poslední dva, kaple a sochařem Rollandem Hantlem z Mladých Buků opravená kalvárie z roku 1889.

KLINGE

Die Siedlung Bystřice bekam ihren Namen im Jahre 1945 als Übersetzung der ursprünglichen Ortsbezeichnung Klinge. Genau genommen war sie immer Ortsteil von Jungbuch und neben einer Dienststelle der Finanzwacht gab es hier auch eine mit Dampf betriebene Brettmühle und eine Schindelei. Die Siedlung entstand im Tal des Altwassers, des heutigen Altwasser (Zlatý p.), rund herum um eine Pochmühle, die zum Zerkleinern goldhaltigen Erzes diente und die 1678 von den Schwarzenbergern, den neuen Besitzern der Wildschützer Herrschaft errichtet wurde. Es dauerte nicht lange und der Kretschmer Christoph Baudisch eröffnete hier die erste primitiven Wirtschaft. Im Jahre 1893 erbaute Josef Franz auf den Brandruinen des alten gezimmerten Gasthofs von Johanna Franz ein mondänes Ausflugsrestaurant mit großem Tanzsaal und einer Menge Holztischen und -bänken unter freiem Himmel, das bis zu 250 Gästen Platz bot. Bis zum Ende des II. Weltkrieges pilgerten Sonntag für Sonntag ganze Generation von Ausflüglern hierher, um zu den Klängen eines Orchestrions einen herrlichen Apfelmoss zu trinken. Nach dem Krieg und der Zwangsausiedlung der Mehrheit der in den hiesigen nicht ganz zwanzig Häusern lebenden deutschen Einwohner wurden hier Färsen der Weidenossenschaft Mnichovo Hradiště eingestallt. Im Jahre 1960 nahm die Tschechische Volksarmee genauso wie im benachbarten Glasendorf den endgültigen Abriss der 15 völlig demolierten Häuser durch. So blieben hier nur die letzten zwei, sowie die Kapelle und die vom Bildhauer Roland Hantl aus Jungbuch restaurierte Kalvarie aus dem 1889 bestehen.

BYSTRICE

The settlement Bystřice got its Czech name from the translation of the original Klinge after 1945. Administratively it always fell under the municipality Mladé Buky. Next to the Financial Guard Station used to stand a steam mill with a sawmill and a shingle factory. The settlement spread into Stará voda (Old Water) Valley, which is known today as Zlatý potok (Golden Brook), around a stamping mill that was used for pulverizing auriferous ore, which was built by the new owners of the Vlčice manor, the Schwarzenbergs, in 1678. Soon after Christoph Baudisch opened a first simple tavern here. In 1893 Josef Franz built a splendid stone restaurant with a dancing hall and numerous wooden tables and benches beneath the open sky, which had the capacity to serve 250 guests in the summer time. He built it on the sight of the formerly burnt down wooden tavern that belonged to Johanna Franz. Until the end of World War II generations of visitors came here each Sunday under the sound of an orchestrion for the renowned cider. After the war and the deportation of most of the German residents, heifers were stabled from the pasture cooperative from Mnichovo Hradiště in the less than 20 local houses. The final demolition of the 15 ruined houses was conducted by the army just like in the neighbouring Sklenářovice in 1960. Only two houses remain and a chapel and a Calvary from 1889, which was renovated by a sculptor from Mladé Buky - Rolland Hantl.

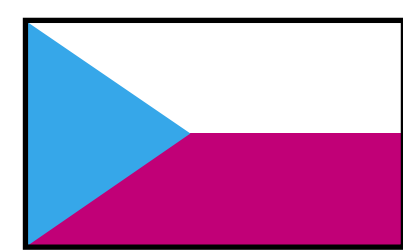

BYSTRICE

Osada Bystřice zyskała swą nazwę czeską, będącą tłumaczeniem pierwotnej nazwy niemieckiej Klinge, w 1945 roku. Pod względem administracyjnym zawsze należała do gminy Mladé Buky. Poza placówką straży finansowej działał tu jeszcze młyn parowy z tartakiem i wytwórnia gontów. Osada wyrosła w dolinie Starej wody, dzisiejszego Złotego Potoku wokół stępy służącej do przemiatu rudy złotonosnej, którą wybudowali nowi właściciele majątku wlczyckiego Schwarzenbergowie w 1678 roku. Wkrótce potem karczmarz Christoph Baudisch otworzył również pierwszy lokal gastronomiczny. W 1893 roku wybudował Josef Franz na pogorzeliisku po starej gospodzie drewnianej Johanny Franzowej wykwinną, murowaną restaurację wycieczkową z dużą salą taneczną i dużą ilością stolów i ław drewnianych pod gołym niebem o łącznej pojemności w lecie aż 250 osób. Dźwięki orkiestrionu oraz słynny moszcz jableczny aż do końca II wojny światowej przyciągały całe pokolenia niedzielnych wycieczkowiczów. Po wojnie i wysiedleniu większości mieszkańców niemieckich w niecałej dwudziestce tutejszych domów umieszczono jałowice spółdzielni pasterskiej z miasta Mnichovo Hradiště. Definitywnie wyburzyła 15 zniszczonych domów armia podobnie jak w sąsiednich Sklenařovicach w 1960 roku. Zostały tylko dwa ostatnie obiekty – kaplica i kalwaria z 1889 roku zrekonstruowana przez rzeźbiarza Rollanda Hantla z Młodych Buków.

DĚDIČNÁ ŠTOLA KLINGE

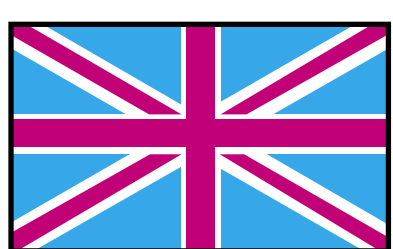
Z hlubinných děl zdejších zlatých dolů je známá jáma Zlatý klas v areálu Vratislavského cechu a především jáma Trenčín na dně největšího místního odvalu zvaného Velká pinka. Ta je před vámi vysoko ve svahu Bartova kopce (od jména Bartoloměj) v přímce za tímto informačním panelem.

Stejným směrem vede v podzemí mírně stoupající dědičná štola, hloubená v 16. až 18. století kvůli odvodnění a zpřístupnění šachet. V první etapě byla ražena asi do roku 1618. Dochované zprávy uvádějí její vyčištění za Schwarzenbergů v 18. století a další ražbě, která skončila v roce 1771. Konečná délka podzemního díla není známá, ve svahu jsou patrné nejméně dva trychtýře nad zasypanými světlíky. Kvůli špatným výsledkům skončila už v roce 1772 těžba na celých Rýchorách a od těch dob i dědiční štola Klinge pustla. I když je její ústí zavalené, stále tu vytéká voda a proto bylo už kdysi opatřeno kamennou studánkou. Podle štoly Klinge se německy jmenovala i sousední osada Bystřice založená v roce 1678, tedy krátce po obnovení těžby zlata. Hornický pojem dědičná štola odráží skutečnost, že odvodňovací chodby byly raženy a udržovány po generacemi horníků celá staletí, kdy probíhala na ložisku těžba.

ERBSTOLLEN KLINGE

Eine der bekanntesten der Untertagebaue der hiesigen Goldgruben ist namentlich die Grube „Goldene Ähre“ auf dem Gelände der Breslauer Zeche, vor allem aber die Grube Trenčín zu Füßen der größten hiesigen, Große Pinge genannten Abraumhalde. Sie befindet sich genau über ihnen, hoch oben am Hang des Bartenbusch (Bartholomäus abgeleitet) in gerader Linie hinter dieser Schautafel. In gleicher Richtung verläuft unterirdisch der sanft ansteigende Erbstollen, der im 16. bis 18. Jhd. vorgetrieben wurde, um den Schacht zu entwässern und Frischluft zuzuführen. Die erste Etappe des Vortriebs fand wohl bis 1618 statt. Historischen Berichten zufolge wurde er im 18. Jhd. unter den Schwarzenbergern gereinigt und bis 1771 auch weiter vorgetrieben. Die letztendliche Länge des unterirdischen Stollens ist unbekannt aber am Hang sind mindestens zwei Senken über zugeschütteten Lichtschächten auszumachen. Im Jahre 1772 kam der Bergbau der unbefriedigenden Ergebnisse wegen im ganzen Rehorngebirge zum Erliegen und auch der Erbstollen Klinge verfiel. Obwohl das Mundloch des Stollens eingebrochen ist, fließt ständig Wasser aus ihm heraus, deshalb errichtete man hier in der Vergangenheit einen Steinbrunnen. Der Erbstollen „Klinge“ stand auch Pate bei der Benennung der 1678 gegründeten benachbarten Siedlung und dies schon kurz nach der Wiederaufnahme des Goldbergbaus. Der bergmännische Ausdruck „Erbstollen“ rührt daher, dass diese Entwässerungsstollen über Jahrhunderte hinweg von ganzen Generationen von Bergleuten, sog. Erbstöllnern vorgetrieben und instand gehalten wurden - solange die Lagerstätte ausgebeutet wurde.

KLINGE HEREDITARY ADIT

Among the underground works of local gold mines belongs the renown pit Zlatý klas [Golden Ear] in the complex of Vratislavský cech (Breslau Guild), and mainly Trenčín Pit located at the bottom of the largest local refuse dump called Velká Pinka. It is in front of you way up on the slope of Bartuv Hill (derived from the name Bartholomew) in axis behind this information panel. In the same direction leads a slightly ascending underground hereditary adit, which was created in the 16th to 18th century in order to drain mines and make them more accessible. In the first period it was worked on until 1618. Preserved records show that during the ownership of the Schwarzenbergs in the 18th century, it was cleaned and worked continued again until 1771. The final length of the underground work is not known, however, at least two funnels can be detected above the covered up airshafts on the slope. Mining activities stopped in 1772 on account of bad results all across Rýchory, and since then even the Klinge hereditary adit has been neglected. Even though its mouth has fallen in, water keeps running from it and that is why a small stone well was created there a long time ago. The name Klinge was also used in German to refer to the neighbouring settlement Bystřice, which was founded in 1678 shortly after gold mining was renewed. The mining term hereditary adit recalls the fact that drainage adits were dug and maintained by generations of miners throughout the centuries, when mining activities took place.

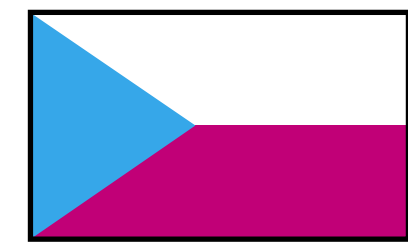

SZTOLNIA DZIEDZICZNA KLINGE

Z górnicych obiektów tutejszych kopalń złota znany jest dół Zlatý klas w areale Cechu Wrocławskiego a przede wszystkim dół Trenčín na dně największego tutejszego odvalu znanego jako Wielka pinka. Znajduje się przed wami na zboczu Kopca Barty (od imienia Bartłomiej) w linii prostej za tą planszą informacyjną. W tym samym kierunku biegnie pod ziemią nieznacznie się podnosząca sztolnia dziedziczna głębiona od XVI do XVIII wieku w celu odprowadzenia wody i udostępnienia szybów. W pierwszym etapie była drażona prawdopodobnie do 1618 roku. Zachowane informacje dokumentują jej wyczyszczenie za czasów Schwarzenbergów w XVIII wieku oraz o kolejnym drugim etapie drażenia trwającym do 1771 roku. Łączna długość korytarzy podziemnych nie jest znana. Na zboczu są widoczne co najmniej dwa leje nad zasypanymi świetlikami. Z uwagi na mizerne wyniki zaprzestano wydobycia już w 1772 roku na całym obszarze Rýchor. Od owej pory również sztolnia dziedziczna Klinge pustoszała. Pomimo tego, że jej ujście jest zavalone, stale tu wycieka woda, co skłoniło ludzi do wybudowania kamiennego ujęcia. Od niemieckiej nazwy sztolni Klinge nazwano sąsiednią osadę Bystřice założoną w 1678 roku, czyli wkrótce po wznowieniu wydobycia złota. Górniczy termin sztolnia dziedziczna odzwierciedla fakt, że korytarze odwadniające były drażone i konserwowane przez pokolenia górników przez całe stulecia dopóki trwała eksploatacja lożyska.

RETROPARK SEJFY

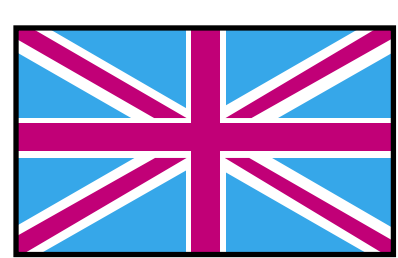

Výletní stylovou roubenou hospodu a betonový bazén přírodního koupaliště napájeného potůčkem z Rýchor vybudoval Josef Siegel z Mladých Buků a 24. července 1932 zahájil první sezónní provoz. Areál, nesoucí Krakonošovo jméno, se přes svěží vodu i v nejparnějším létě, stal velmi oblíbeným cílem návštěvníků z široka daleka. V bazénu se skokanským můstkem a oddělenou částí pro neplavce i na přilehlých osluněných travnatých svazích bývala hlava na hlavě, jak dokládají dobové pohlednice. Krátce po II. světové válce tu vznikla sokolská župní žakovská osada s řadou roubených chatiček a stanovým táborem, změněná po únoru 1948 na pionýrskou osadu Jitřenka. Každoročně se tu o prázdninách vystřídalo na 200 dětí. Plovárna střídavě vzkvétala a chátrala, podle toho, jak se měnili majitelé. Po delším čase úplně mimo provoz se v neděli 21. 7. 2002 nákladně zrekonstruovaný Retropark Sejfy znovu slavnostně otevřel návštěvníkům s nabídkou rozšířených a kvalitních služeb. Na mnoha současných mapách je v lese nad koupalištěm zakreslen pomyslný středověký hrádek Stadelburg. Archeologický výzkum jej nikdy nepotvrdil, ale Zlatá cesta vede i kolem tohoto zajímavého místa.

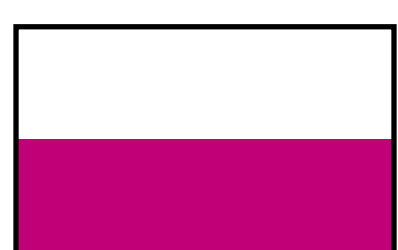
RETROPARK SEJFY

Der stilvoll gezimmerte Ausflugsgasthof und das von einem munteren Bächlein aus dem Rehorn gespeiste Waldbad mit seinem Betonschwimmbecken ist ein Werk von Josef Siegel aus Jungbuch, am 24. Juli 1932 wurde der Betrieb aufgenommen. Das nach dem Rübezahl benannte Waldbad wurde trotz des ziemlich kühlen Wasser im Schwimmbecken schon bald zum beliebten Ausflugsziel von Besuchern von nah und fern. Wie zeitgenössische Ansichtskarten verraten, wimmelte es im Schwimmbecken mit Schwimmer- und Nichtschwimmerabteilung und Sprungbrett und auch auf den umliegenden Sonnenwiesen nur so von Badelustigen. Kurz nach dem II. Weltkrieg entstand hier ein Kinderferienlager des tschechischen Turnverbands Sokol mit einer Reihe gezimmerter Finnhütten und einem Zeltlager, das nach dem kommunistischen Putsch von 1948 folgerichtig zum Pionierlager wurde. Alljährlich wechselten sich hier an die 200 Kinder ab. Das Freibad machte gute und schlechte Zeiten durch, je nach dem, wer gerade Besitzer war. Nachdem es gewisse Zeit völlig außer Betrieb war, öffnete der kostspielig renovierte Retropark Sejfy am 21. 7. 2002 wieder feierlich seine Tore - mit einem erweiterten und soliden Dienstleistungsangebot. Auf vielen modernen Wanderkarten ist im Wald über dem Waldbad die fiktive mittelalterliche „Stadelburg“ eingezeichnet. Ihre Existenz konnte nie anhand von archäologischen Erkundungen nachgewiesen werden, aber der Goldweg führt dennoch an dieser interessanten Stelle vorbei.

RETROPARK SEJFY

Joseph Siegel from Mladé Buky had this timber tavern built along with the cement basin of the swimming hole that is supplied by water from a small stream from Rýchory. On July 24, 1932 the first season of its operation began. The place carrying The Mountain Giant's name, became a very popular place to visit from far and wide, even though its water remains brisk even in the hottest summers. As photographs from the period show, the swimming pool with diving boards and a separate part for non-swimmers used to be packed and so were its sunny grassy slopes. Shortly after World War II Sokol Pupil Camp that had a row of timber cabins and a tent camp was built here. In February 1948 it changed to a Pioneer [socialist youth group] Camp called Jitřenka (Morning Star). The swimming pool kept flourishing or deteriorating depending on who owned it through out the years. After a long period when the swimming pool was completely closed the Retropark Sejfy was reopened to public after a financially demanding reconstruction took place and with a wider range of high quality services offered on Sunday, July 21, 2002. Many contemporary maps show the alleged Stadelburg medieval castle in the forests above the swimming pool. Archeological research has never confirmed its existence but the Zlatá cesta (Golden Path) leads along this interesting place.

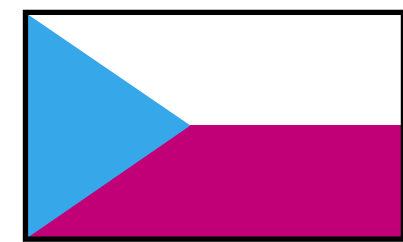

RETROPARK SEJFY

Stylową drewnianą restaurację wycieczkową i betonowy basen naturalnego kąpieliska napełnianego wodą potoku z Rýchor wybudował Josef Siegel z Młodych Buków. Obiekty oddano do użytku 24 lipca 1932 roku. Areal nazwany Krakonoś dzięki świeżej wodzie nawet w najbardziej upalne lata stał się szybko bardzo ulubionym celem gości z bliska i z daleka. W basenie ze skocznia i oddzieloną częścią dla nie umiejących pływać podobnie jak i na przyległych trawą pokrytych zboczach bywało bardzo tłoczno o czym świadczą historyczne pocztówki. Nie długo po II wojnie światowej powstała tu sokolska szkolna osada żupna z szeregiem drewnianych chatek i polem namiotowym przekształcona po lutym 1948 roku w osadę pionierską Jutrzenka. Co roku spędzało tu na zmianę wakacje ponad 200 dzieci. Pływalnia niszczała lub piękniała w zależności od zmieniających się właścicieli. Po dłuższym okresie zamknięcia została uroczyście ponownie oddana do użytku w niedzielę 21 lipca 2002 roku jako w pełni zrekonstruowany wielkim kosztem Retropark Sejfy oferujący gościom szeroki wachlarz wysokiej jakości usług. Na licznych mapach współczesnych w lesie nad kąpieliskiem jest zaznaczony średniowieczny gród Stadelburg. Badania archeologiczne nigdy jego istnienia nie potwierdziły, ale Złoty Szlak biegnie również obok tego ciekawego miejsca.

RÝCHORSKÁ BOUDA

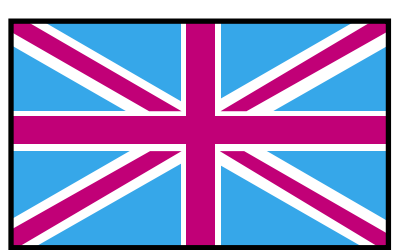
První budovou na do té doby pustém temeni Rýchor v nadmořské výšce 1000 metrů byla od roku 1892 Maxova chata, stávající na místě dnešní upravené vyhlídky s jedním z nejkrásnějších výhledů na panorama východních Krkonoš. Původní výstavní pavilon ze Zemské jubilejní průmyslové výstavy v Praze roku 1891 daroval rakouskému Krkonošskému spolku majitel vystavující firmy průmyslník Max Hirsch ze Slaného. Rýchorskou boudu postavil za jeden milion korun stavitel Wagenknecht z Trutnova jako moderní pohostinské zařízení, patřící s čp. 53 k obci Rýchory. Objednatel

stavby byla v roce 1926 slečna Bertholda Hampelová a Josef Grossman. Od roku 1930 až do konce války ji provozovala prvně jmenovaná, dcera Pauliny Hampelové z Maxovky, jako jediná majitelka. V roce 1946 přešla bouda pod národní správu Klubu českých turistů v Praze. V srpnu 1950 ji převzalo pražské sokolské družstvo Vzlet. Delší čas také patřila podniku Interhotel Krkonoše se sídlem ve Vrchlábí. V roce 1976 koupila Rýchorskou boudu Správa KRNP a po rozsáhlé rekonstrukci, zahájené v roce 1979, zde zřídila Krkonošské středisko ekologické výchovy.

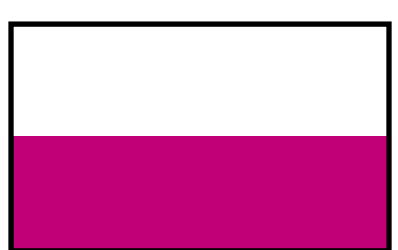
REHORNBAUDE

Das überhaupt erste Gebäude auf dem einsamen Scheitel des Rehorngebirges (Rýchory) in einer Höhe von 1000 Metern über dem Meeresspiegel war ab 1892 die so genannte Maxhütte, die genau an der Stelle stand, wo sich heute eine der schönsten Aussichten auf das Panorama des Ostriesengebirges bietet. Die Hütte - ursprünglich ein Ausstellungspavillon auf der Jubiläums-Landesindustrierausstellung in Prag im Jahre 1891 - war ein Geschenk des Industriellen Max Hirsch aus Slany an den ÖRGV, den Österreichischen Riesengebirgsverein. Die neue Rehornbaude wurde dann für eine Million Kronen von Baumeister Wagenknecht aus Trautenau als moderne gastronomische Einrichtung erbaut, die mit Nr. 53 dem Ort Rehorn angehörte. Auftraggeber des Bauvorhabens von 1926 waren Fräulein Bertholde Hampel und Joseph Grossman. Ab 1930 wurde die Baude von der Erstgenannten, der Tochter von Pauline Hampel von der Maxhütte, als Alleininhaberin betrieben. Im Jahre 1946 wurde die Baude der Nationalverwaltung des Prager Klubs tschechischer Touristen unterstellt. Im August des Jahres 1951 übernahm sie dann die Mannschaft „Vzlet“ des Prager Turnverein Sokol. Längere Zeit war sie auch in Besitz des Interhotels Krkonoše mit Sitz in Vrchlábí. Im Jahre 1976 kaufte die KRNP-Verwaltung die „Rýchorská bouda“ und richtete nach einer umfangreichen, im Jahre 1979 aufgenommenen Rekonstruktion hier ihr „Riesengebirgszentrum für Umwelterziehung“ ein.

RÝCHORY CHALET

The first chalet to be found in this till then bleak Rýchory peak located in the altitude of 1000 meters above the sea level was Max's House since 1892. It used to stand in the area of today's well-maintained lookout with one of the most beautiful views overlooking the panorama of the Eastern Giant Mountains. Max Hirsch from Slaný, who was one of the owners of exhibiting firms, gave the original exhibition pavilion that was presented at the Jubilee Industrial Exhibition that took place in Prague in 1891, to the Austrian Giant Mountains Association. Rýchorská bouda (Rýchory Chalet) was built for 1 000 000 crowns by Wagenknecht from Trutnov as a modern tavern that belonged to the Rýchory municipality (house number 53). Miss Bertholda Hampel and Josef Grossman commissioned the house's construction in 1926. Since 1930 until the end of World War II it was run by Miss Hampel, the daughter of Paulina Hampel from Max House, who was then the only owner. After 1946 the chalet came under the management of the National Administration of the Czech Tourist Club in Prague. In August 1950 it was taken over by Prague's Sokol Society called Vzlet (Ascent). For a long period it was also owned by the company Interhotel Krkonoše with its registration office in Vrchlábí. In 1976 Rýchorská bouda was bought by KRNP Administration, which formed the Giant Mountains Environmental Education Centre there after a vast reconstruction that started in 1979.

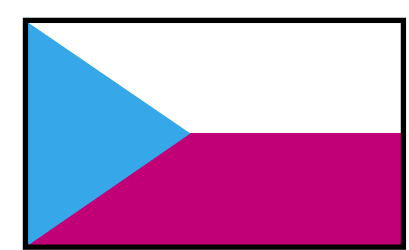

SCHRONISKO RÝCHORSKÁ BOUDA

Pierwszym obiektem na pustym do tej pory grzbiecie Rýchor na wysokości 1000 m n.p.m. było czynne od 1892 roku schronisko Maxova chata. Stała w miejscu dzisiejszego tarasu widokowego z jedną z najpiękniejszych panoram Karkonoszy wschodnich. Pierwotnie pawilon wystawowy z jubileuszowej Krajowej Wystawy Przemysłowej w Pradze w 1891 roku darował austriackiemu Stowarzyszeniu Karkonoskiemu właściciel firmy wystawiającej przemysłowiec Max Hirsch z miasta Slaný. Rýchorską budę wybudował za jeden milion koron budowniczy Wagenknecht z Trutnova jako nowoczesny zakład gastronomiczny pod względem administracyjnym należący do gminy Rýchory (nr hipoteczny 53). Obiekt zamówili w 1926 roku panna Bertholda Hampelová i Josef Grossman. Od 1930 roku aż do końca wojny zarządzała schroniskiem jako jego jedyna właścicielka panna Hampelová, córka Pauliny Hampelovej z Maxovki. W 1946 roku schronisko przejął zarząd krajowy Klubu Czeskich Turystów w Pradze a w 1950 roku je przejęło praskie stowarzyszenie Sokoła „Vzlet“. Przez dłuższy okres czasu należała również do przedsiębiorstwa Interhotel Karkonosze z siedzibą w Vrchlábí. W 1976 roku Rýchorską budę kupiła Dyrekcja KRNP i po gruntownej rekonstrukcji rozpoczętej w 1979 roku otworzyła w niej Karkonoskie Centrum Wychowania Ekologicznego.

DOLNÍ SEJFY

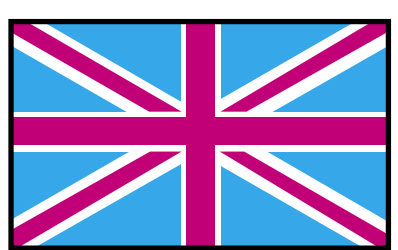
Údolí Sejfského potoka, dnes Kalné, nepochybně objevili již dávní prospektoři pátrající po oslnivých zlatinkách v celém podhůří Rýchor údajně již od začátku druhého tisíciletí. Osadu ale založil v rámci racionální zemědělské politiky až majitel vlčického panství Adolf Schwarzenberg na pozemcích zrušeného mladobuckého poplužního dvora v roce 1684. V sedmnácti nadačnických staveních se usadily mladé manželské páry z poddanských vesnic panství, pro které už v rodných chalupách nebylo místo. Z Mladých Buků bylo deset rodin, asi pět ze Sklenářovic, tři z Vlčic a jedna z Pilníkova. České jméno Sejfy, odvozené z německého Thalseifen nebo Seifenthal, je z roku 1886 a úzce souvisí s rýžováním zlata. Sejfy nebo též sejpy jsou hromádky hlušiny po rýžovnické činnosti. Nad osadou ústí i jedna z dědičných odvodňovacích štol Velké pinky, největšího hlubinného díla ze zlatých dolů na Rýchorách. Od roku 1948 je osada Dolní Sejfy součástí obce Mladé Buky. Část zbylých domů slouží soukromé rekreaci, ale několik obyvatel tu žije trvale. Potomci původní rodiny Grundmannů tu na pozemcích hospodaří dodnes a jim vděčíme za zachování malebnosti zdejší krajiny.

z Pilníkova. České jméno Sejfy, odvozené z německého Thalseifen nebo Seifenthal, je z roku 1886 a úzce souvisí s rýžováním zlata. Sejfy nebo též sejpy jsou hromádky hlušiny po rýžovnické činnosti. Nad osadou ústí i jedna z dědičných odvodňovacích štol Velké pinky, největšího hlubinného díla ze zlatých dolů na Rýchorách. Od roku 1948 je osada Dolní Sejfy součástí obce Mladé Buky. Část zbylých domů slouží soukromé rekreaci, ale několik obyvatel tu žije trvale. Potomci původní rodiny Grundmannů tu na pozemcích hospodaří dodnes a jim vděčíme za zachování malebnosti zdejší krajiny.

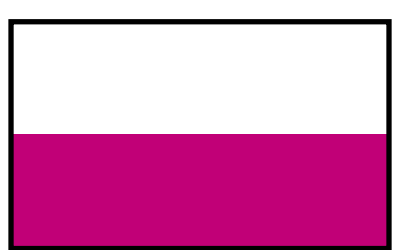
SEIFENTHAL

Das Tal des Seifenbaches, heute der Bach Kalná, wurde zweifelsfrei schon von Prospektoren entdeckt, die angeblich schon Anfang des 2. Jahrtausends überall im Rehorngebirge auf der Suche nach glänzendem Goldstaub waren. Die Siedlung wurde dann aber erst im Jahre 1684 von Adolf Schwarzenberg - getreu seiner rationalen Landwirtschaftspolitik - auf dem Grund und Boden eines aufgelösten Meierhofs gegründet. In siebzehn Stifthäusern siedelten sich junge Ehepaare aus den Untertanendörfern seiner Herrschaft an, denen ihre heimatlichen Hütten zu eng geworden waren: Zehn Familien aus Jungbuch, an die fünf aus Glasendorf, drei aus Wildschütz und eine aus Pilzdorf. Der vom deutschen Ortsnamen Thalseifen oder Seifenthal abgeleitete tschechische Name Sejfy stammt aus dem Jahre 1886 und hat mit der Goldwäsche zu tun. Seifen sind Halden von taubem Gestein, die bei der Goldwäsche entstehen. Über dieser Siedlung befindet sich auch das Mundloch zu einem Erbstollen, der zur Entwässerung der sog. „Große Pinge“, des größten unterirdischen Grubenbaus aller Goldgruben im Rehorngebirge diente. Seit 1948 ist die Siedlung Seifenthal (Dolní Sejfy) Ortsteil von Jungbuch. Ein Teil der verbliebenen Häuser dient zur Privaterholung, die Siedlung hat aber auch ständige Einwohner. Nachkommen der ursprünglichen Familie Grundmann wirtschaftet bis heute auf ihrem Grund und Boden, gerade ihnen ist die malerische Anmut der Landschaft ringsum zu verdanken.

LOWER SEJFY

The valley along Sejfsky Brook, today known as Kalné, was most likely discovered by prospectors searching for dazzling gold nuggets all across Rýchory foothills allegedly from the beginning of the second millennium. The owner of the Vlčice manor, Adolf Schwarzenberg, founded the settlement. It was formed as part of rational agricultural politics on the grounds of a former Dominican farmyard in Mladé Buky in 1684. Young married couples from peasant villages belonging to the manor settled in 17 foundation houses, because there wasn't enough space for them in the houses where they grew up. 10 families came from Mladé Buky, about 5 came from Sklenářovice, three from Vlčice and 1 from Pilníkov. The Czech name Sejfy, derived from the German Thalseifen or Seifenthal, comes from 1886 and it is tightly connected with gold washing. "Sejfy" or also "sejpy" are piles of barren rock gathered from gold washing activities. Above the settlement runs one of the hereditary drainage adits of Velká Pinka, the largest underground work among the gold mines at Rýchory. Since 1948 the settlement Dolní Sejfy forms a part of Mladé Buky. Some of the remaining houses serve for recreation purposes, but some residents live here permanently. The descendants of the original Grundmann family manage their land to this day, and it is thanks to them that the local landscape is so picturesque.

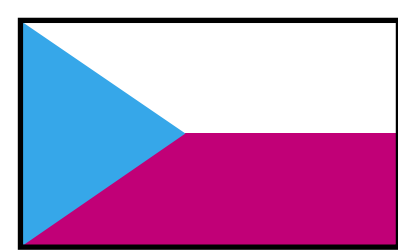

DOLNÍ SEJFY

Dolinę Potoku Sejfskiego (dzisiaj Kalné) niewątpliwie odkryli już dawni zwiadowcy poszukujący Isniących płytek złota na obszarze całego podgórze Rýchor podobno już od początku drugiego tysiąclecia. Osadę założył właściciel majątku Vlčice Adolf Schwarzenberg w ramach racjonalizacji polityki rolnej na gruntach zlikwidowanego folwarku mladobuckiego w 1684 roku. W siedemnastu zabudowaniach będących darowizną osiadły młode pary małżeńskie z wsi poddańczych majątku, dla których w rodzinnych chałupach już nie było miejsca. Z Młodych Buków było dziesięć rodzin, prawdopodobnie pięć ze Sklenářovic, trzy z Vlčic i jedna z Pilníkova. Czeska nazwa Sejfy pochodząca z niemieckiej nazwy Thalseifen lub Seifenthal powstała w 1886 roku i jest ściśle związana z płukaniem złota. Sejfy a także sejpy to kupy skały płońskiej powstałe podczas płukania. Nad osadą znajduje się ujście jednej z dziedzicznych sztolni odwadniających największej kopalni złota w Rýchorach zwanej Velká pinka. Od 1948 roku osada Dolne Sejfy jest częścią gminy Młode Buki. Część zachowanych domów jest własnością prywatną i jest wykorzystywana do celów rekreacyjnych. W pozostałych zabudowaniach mieszkają stali mieszkańcy osady. Potomkowie pierwotnej rodziny Grundmannów prowadzą tu swoje gospodarstwa do dnia dzisiejszego. Dzięki ich pracy tutejszy krajobraz zachował swą malowniczość.

SKLENÁŘOVICE

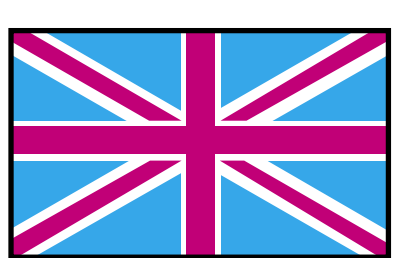
Osada patřila k vlčickému panství, prvně je připomínána roku 1515. Vznikla nejspíš na přelomu 14. a 15. století kolem sklářské pece. Zlatá horečka s rozsáhlými důlními pracemi především v Bartově lese, která vrcholila ve 2. polovině 16. století, se však obyvatel Sklenářovic příliš nedotkla. Už v roce 1608 je obec uváděna jako „ves pustá“. Znovu založena byla již jako selská. Z rýchor-ských svahů sjela 15. února 1655 první písemně zaznamenaná sněhová lavina v Krkonoších. Ve dvou zničených staveních zahynulo z patnácti zasypaných osm osob. Ještě na začátku 20. století měla obec vlastní samosprávu, školu, mlýn, dva hostince, pět řemeslnických dílen a veřejný vodovod. Ve 42 domech žilo 220

lidí. 12. srpna 1946 bylo veškeré obyvatelstvo v počtu 130 osob, až na jednu rodinu, naráz vyhnáno do sběrného tábora v Kalné Vodě a následně vysídleno do Německa. Opuštěná a postupně rozebíraná stavení byla definitivně srovnána se zemí jednotkami čs. armády při akci „Demolice“ v letech 1959 – 60. Poslední připomínkou zaniklé obce zůstal kamenný jedno obloukový klenutý most ze 16. století, před několika lety opravený a péčí galerie Veselý výlet z Horního Maršova obnovený pomník padlých z I. světové války.

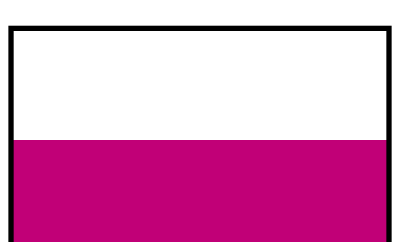
GLASENDORF

Die erstmals im Jahre 1515 erwähnte Siedlung gehörte einst der Wildschützer Herrschaft an. Sie entstand ringsherum um eine Glashütte und dies wohl zur Wende vom 14. zum 15. Jhd. Das Goldfieber mit ausgedehnter bergmännischer Tätigkeit vor allem im Bartenbusch, das im 16. Jhd. seinen Höhepunkt erreichte, berührte Glasendorf (Sklenářovic) nur wenig. Schon im Jahre 1608 wird der Ort als „vereinsamt“ erwähnt. Nach seiner Neugründung war es schon ein reines Bauerndorf. Von den Riesengebirgs-hängen ging am 15. Februar 1655 die erste schriftlich erwähnte Riesengebirgslawine nieder. In zwei völlig zerstörten Gebäuden kamen von fünfzehn verschütteten Personen acht ums Leben. Noch zu Beginn des 20. Jhds. hatte das Dorf seine eigene Selbstverwaltung, eine Schule, Mühle, zwei Gasthöfe, fünf Werkstätten und eine öffentliche Wasserleitung. In seinen 42 Häusern lebten 220 Menschen. Am 12. August des Jahres 1946 wurde die gesamte 130 Seelen zählende Einwohnerschaft bis auf eine einzige Familie schlagartig in ein Auffanglager in Kalná Voda getrieben und anschließend nach Deutschland ausgesiedelt. Die verlassenen und nach und nach auseinander genommenen Häuser wurden in den Jahren 1959 – 60 im Rahmen einer als „Demolierung“ bezeichneten Abrissaktion von Einheiten der Tschechoslowakischen Volksarmee endgültig dem Erdboden gleichgemacht. Einziges Angedenken an diesen vom Erdboden verschwundenen Ort blieben so eine gewölbte Steinbrücke aus dem 16. Jhd., die vor ein paar Jahren restauriert wurde und ein Gefallenendenkmal aus dem 1. Weltkrieg, das durch die Fürsorge des Veselý výlet aus Horní Maršov restauriert und an seinem ursprünglichen Standort aufgestellt wurde.

SKLENÁŘOVICE

The settlement belonged to the Vlčice manor and it was first recorded in 1515. It was probably founded in the surroundings of a glass furnace at the turn of the 14th and 15th century. The gold fever with vast mining activities especially in Bartov Forest, which reached its peak in the second half of the 16th century, did not have much impact on Sklenářovic's residents. The municipality was described as a “deserted village” already in 1608. It was newly founded as a peasant village. First documented avalanche in the Giant Mountains fell from Rýchorý slopes on February 15, 1655. 8 people died out of the 15 that were buried by the avalanche, which destroyed two houses. Up to the beginning of the 20th century the municipality had its own self-administration, a school, a mill, two taverns, 5 craft workshops and a public water main. 220 people lived in the 42 houses. On August 12, 1946 the whole population amounting to 130 people with the exception of one family, was driven into a collecting camp in Kalná Voda and subsequently deported to Germany. The houses that were deserted and gradually taken apart were definitely demolished by the Czechoslovak army troops during the event “Demolition” in 1959 – 60. The last reminder of the former village is a stone one arch bridge from the 16th century and a restored monument dedicated to the Fallen Soldiers in World War I, which was repaired and renewed thanks to Veselý Výlet Gallery from Horní Maršov.

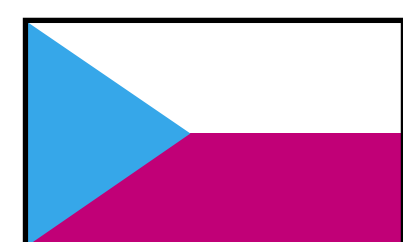

SKLENÁŘOVICE

Osada należała do majątku ziemskiego Vlčice. Pierwsza wzmianka pochodzi z 1515 roku. Powstała prawdopodobnie na przełomie XIV i XV wieku wokół pieca szklarskiego. Złota gorączka połączona z szeroko zakrojonymi pracami górniczymi przede wszystkim w Bartowym lesie, której kulminacja przypadła na drugą połowę XVI wieku, mieszkańcom Sklenářovic ominęła. Już w roku 1608 osada jest wymieniana jako „wieś pusta“. Ponownie założona była już jako osada wiejska. Z rýchor-skich zboczy zsunęła się 15 lutego 1655 roku pierwsza pisemnie udokumentowana lawina śnieżna w Karkonoszach. W dwóch zniszczonych zabudowaniach zginęło osiem osób z piętnastu zasypanych. Jeszcze na początku XX wieku osada miała własny samorząd, szkołę, młyn, dwie karczmy, pięć warsztatów rzemieślniczych i rurociąg publiczny. W 42 domach mieszkało 220 osób. 12 sierpnia 1946 roku wszyscy mieszkańcy w liczbie 130 osób zostali – z wyjątkiem jednej rodziny – wypędzeni do obozu zbiorczego w Kalnej Wodzie a następnie wysiedleni do Niemiec. Opuszczone i stopniowo rozbierane zabudowania zostały definitywnie zrównane z ziemią przez jednostki Armii Czechosłowackiej w ramach akcji „Demolice“ (Burzenie) realizowanej w latach 1959 – 1960. Ostatnią pamiątką po zanikłej osadzie został kamienny jednołukowy most sklepiony z XVI wieku przed paru laty naprawiony oraz dzięki staraniom galerii Veselý výlet z Horniego Maršova odnowiony pomnik poległych z czasów I wojny światowej.

HORNÍ MĚSTO SVOBODA

Podle tradice založili osadu na soutoku Úpy a Janského potoka snad již začátkem 16. století horníci z rýchorských zlatonosných dolů v místech starší rozptýlené zástavby. Pozemkoví majitelé Zilvárové z Pilníkova pro ni vymohli od císaře Ferdinanda I. práva horního městečka, stvrzená listinou z 30. 8. 1546, známou však jen z mladších prepisů. Stejně tak se nedochovalo ani privilegium Rudolfa II. z roku 1580, povyšující Svobodu na město s dvěma výročními trhy. Z původního jména Bergfreiheit, odvozeného od horních svobod, vzniklo zkrácením Freiheit i pozdější česká zkomolenina Vrajt. Již od počátku bylo město nadáno erbem, doloženým nejstarší dochovanou městskou pečetí z roku 1634.

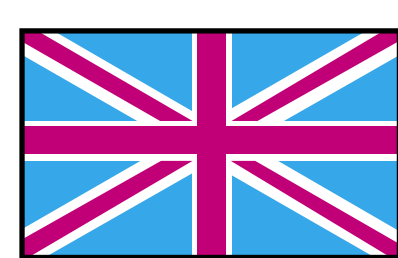
Výmluvné heraldické figury – zkřížené hornické náčiní, mlátek a želízko i srnčí paroží, evokující německý název Rýchor - na polovině svisle rozpolceného štítu, vedle poloviny císařského orla, připomínají slavnou minulost rýchorského hornictví. Přes svůj název byla Svoboda městem poddanským, úzce spjatým s panstvím Vlčice až do správní reformy v roce 1848. Díky hornickým výsadám, potvrzeným následně i dalšími panovníky, žilo město až do nástupu průmyslové revoluce především ze vzkvétajícího obchodu a řemesel.

BERGSTADT FREIHEIT

Der Überlieferung zufolge wurde dieser Ort am Zusammenfluss von Aupa und Johannisbach schon zu Beginn des 16. Jhds. von Bergknappen aus den goldträchtigen Gruben ringsum anstelle einer früheren verstreuten Bebauung gegründet.

Die Grundbesitzer, die Zilvar von Pilnikau erwirkten von Kaiser Ferdinanda I. für den Ort laut urkundlicher Bescheinigung vom 30. 8. 1546 die Privilegien einer Bergstadt, die jedoch nur aus jüngeren Abschriften bekannt ist. Genauso wenig blieb das Privilegium von Rudolph II. von 1580 erhalten, kraft dessen Freiheit zur Stadt mit Recht auf zwei Jahrmärkte erhoben wurde. Statt ihrem ursprünglichen Namen Bergfreiheit, welcher der Bergmannssprache entlehnt ist, bürgerte sich mit der Zeit der kürzere Name Freiheit ein, aus dem wiederum die tschechische Verballhornung Vrajt entstand. Von Anfang an hatte die Stadt ihr eigenes Stadtwappen, das auch durch das älteste erhalten gebliebenen Stadtsiegels von 1634 belegt ist. Die beredten heraldischen Symbole – die gekreuzten Bergmannwerkzeuge Fäustel und Eisen, aber auch ein Rehgeweih - eine Anspielung auf den Namen Rehorn erinnert - auf einer Hälfte des senkrecht geteilten Schildes und der Kaiseradler auf der anderen Hälfte, erinnern an die ruhmreiche Vergangenheit des Bergbaus im Rehorngebirge. Ihrem Namen zum Trotz blieb die Stadt Freiheit eine Untertanenstadt, deren Schicksale bis zur Verwaltungsreform von 1848 eng mit der Herrschaft Wildschütz (Vlčice) verbunden waren. Dank ihrer bergmännischen Vorrechte, die auch von den nachfolgenden Herrschern bekräftigt wurden, lebte die Stadt bis zum Antritt der Industrierevolution vor allem vom aufblühenden Handel und Gewerbe.

MINING TOWN SVOBODA

According to tradition miners from Rýchory goldmines founded the settlement at the junction of Úpa and Janský Potok at the beginning of the 16th century. It was located around dispersed older buildings. Landowners from Pilníkov succeeded in getting mining town privileges from Emperor Ferdinand I, which was confirmed by a written document on August 30, 1546. Younger copies of this document have come down to us. The privilege obtained from Rudolph II in 1580 was also lost. This act promoted Svoboda to a town with two annual markets. From the original name Bergfreiheit, derived from mining liberties, was formed the abbreviation Freiheit and even later Czech Vrajt. From the start the town had a coat of arms, which is documented by the eldest preserved town seal from 1634. Expressive heraldic figures – crossed mining tools, mallet and iron as well as deer antlers, evoke the German name of Rýchory – in the middle of a vertically split shield, next to a half of the imperial eagle, they recall the famous history of mining at Rýchory. Despite its name Svoboda was a servile town, tightly connected to the Vlčice manor, until the Administrative Reformation of 1848. Due to the mining privileges that were consequently confirmed by other rulers the town lived off flourishing business and craft until the industrial revolution came.

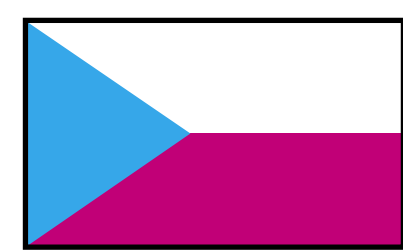

SVOBODA MIASTO GÓRNICZE

Zgodnie z tradycją osadę przy ujściu Janskiego potoku do Upy założyli již ponoć na początku XVI wieku górnicy z rýchorských kopalň zlata w miejscu starszej zabudowy lužnej. Właścicielom ziemskim Zilvárom z Pilníkova udało się wymusić od cesarza Ferdynanda I dla osady prawa miasta górniczego zatwierdzone aktem z 30. 8. 1546 roku, znanym jednakże tylko z młodszych odpisów. Podobnie nie zachował się przywilej Rudolfa II z 1580 roku, podnoszący Svobodę do rangi miasta z dwoma jarmarkami. Z pierwotnej nazwy Bergfreiheit pochodzącej od górnich swobod powstała skrócona wersja Freiheit i późniejsza czeska przekręcona nazwa Vrajt. Od samego początku miastu był nadany herb czego dowodem jest najstarsza zachowana pieczęć miejska z 1634 roku. Wymowne symbole heraldyczne – skrzyżowane narzędzia górnicze, młotek i oskard oraz rogi sarnie ewokujące nazwę niemiecką Rýchor – na połowie wertykalnie przedzielonej tarczy a na drugiej połowie tarczy orzeł cesarski - przypominają pełną sławy przeszłość górnictwa rýchorskiego. Wbrew swej nazwie Svoboda była miastem poddańczym ściśle związanym z majątkiem Vlčice aż do reformy administracyjnej w 1848 roku. Dzięki przywilejom górnich potwierdzonym również przez następných władców żyło miasto aż do czasów rewolucji przemysłowej głównie z rozkwitającego handlu i rzemiosł.

ZLATÉ DOLY

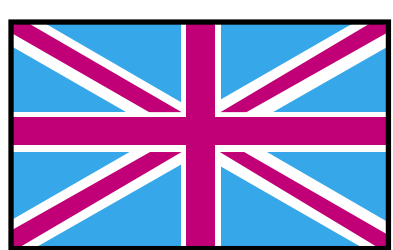
Nejrozsáhlejší montánní přemodelování terénu se v oblasti Rýchor zachovalo tady v Bartově lese, v místě primárních zlatonosných ložisek. Před sebou vidíte jednu z největších zdejších povrchových dobývek. Hluboké rýhy doplňovaly několik metrů hluboké šachtice spojené krátkými štolami. Ty se po opuštění díla většinou propady a rozšířily linie povrchových rýh, příkopů a trychtýřovitých depresí. V době těžby zlata byla oblast Bartova lesa bez vegetace a zcela devastovaná rozsáhlými přesuny zeminy. Teprve od konce 18. století se tu opět uchytil les a dnes je lokalita někdejších dolů cennou druhou zónou národního parku s omezeným vstupem. První písemně doložená zmínka z roku

1542 o zdejších dolech je spojená se jménem korutanského důlního podnikatele Kryštofa z Gendorfu a vlčických pánů Zilvárů. Jen o pouhé čtyři roky je mladší privilegium císaře Ferdinanda I. z 30. srpna 1546, zakládající hornickou slávu městečka Svoboda nad Úpou. Zlato z Rýchor, vyskytující se v podobě drobných zlatinek vykrystalizovaných do keříčkových tvarů, je díky svému složení s příměsí stříbra a paládia evropským unikátem. Podobné lze najít už jen v Sierra Pelada v daleké Brazílii.

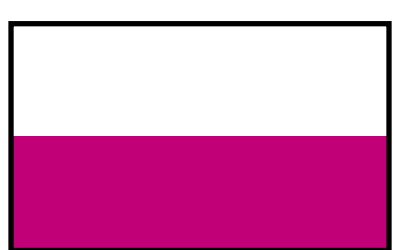
GOLDGRUBEN

Zur umfangreichsten Ummodellierung des Terrains im gesamten Rehorngebirge durch bergmännische Tätigkeit kam es hier im Bartenbusch, an der Stelle primärer goldhaltiger Lagerstätten. Vor ihnen liegt eine der größten hiesigen Obertage-Abbaue. Die tiefen Schürfräben ergänzten jeweils nur ein paar Meter tiefe Schächte, die mittels kurzer Stollen verbunden waren. Nach dem Verlassen dieser Abbaue brachen diese in der Regel ein und vertieften so die Rinnen, Gräben und trichterförmigen Senken. Zu Zeiten des Goldbergbaus mutete der von den enormen Erdbewegungen völlig zerstörte Bartwald wie eine Wüste an. Erst gegen Ende des 18. Jahrhunderts fasste der Wald wieder Fuß und heute gehört das Gelände der ehemaligen Goldgruben zur wertvollen 2. Zone des Nationalparks mit eingeschränktem Zutritt. Die erste schriftlich belegte Erwähnung der hiesigen Goldgruben stammt aus dem Jahre 1542 und steht in Zusammenhang mit dem Kärntner Bergwerksunternehmer Christoph von Gendorf und den Wildschützer Herren von Zilvar. Lediglich vier Jahre jünger ist das Privilegium von Kaiser Ferdinand I. vom 30. August 1546, das den bergmännischen Ruhm des Städtchens Freiheit begründete. Das Gold aus dem Rehorn, das hier in Form winziger, büschelartig kristallisierter Goldplättchen vorkommt, ist dank der Beimischung von Silber und Palladium ein europäisches Unikat. Ähnlich geartetes Gold findet man ansonsten nur in Sierra Pelada im fernen Brasilien.

GOLD MINES

The largest area where the terrain was remodeled by mining activities around Rýchory has been preserved here in Bartuv Forest, in the location of the primary gold deposit. Right in front of you you can see one of the largest local surface stopes. Deep channels complemented several meters deep shafts that were connected with short adits. When the work was abandoned these usually fell through and widened the lines of the surface channels, trenches and funneled depressions. During the gold mining period the area of Bartuv Forest used to be without vegetation and it was completely devastated by major earth moving. Only at the end of the 18th century did trees start to grow here again and today the area of the former gold mines forms a valuable part of the National's Park 2nd protection zone and has restricted access. The first written document that mentions the local mines comes from 1542 and it is connected with the name of Christopher from Gendorf, a Kärnten mining entrepreneur, and Lords Zilvars from Vlčice. The Privilege granted by Emperor Ferdinand I and dated April 30, 1546, which gave start to the fame of the mining town Svoboda nad Úpou, is only four years younger. The gold from Rýchory, which can be found in the form of small gold nuggets that have crystallized into bush forms, is a unique European specimen due to its composition that includes silver impurities and palladium. Anything similar can only be found in the distant Sierra Pelada in Brazil.

KOPALNIE ZŁOTA

Metamorfozy górskiego terenu największych rozmiarów na obszarze Rýchor zachowały się tutaj, w miejscu zwanym Bartův las, w miejscu pierwotnych łóżysk złatonośnych. Przed sobą widzicie Państwo jedną z największych tutejszych odkrywek. Tworzą ją głębokie podłużne rowy z szybami o głębokości paru metrów połączonych krótkimi sztolniami. Sztolnie z upływem czasu zapadły się poszerzając linie wykopów powierzchniowych, dołów i depresji lejcowatego typu. W okresie wydobywania złota był tu teren odlesiony i całkowicie zdewastowany w rezultacie przemieszczania wielkich ilości ziemi. Dopiero od końca XVIII wieku ponownie pojawił się na tym terenie las a w chwili obecnej obszar ten jest częścią cennej drugiej strefy parku narodowego z ograniczonym prawem wstępu. Pierwsza pisemna wzmianka o tutejszych kopalniach pochodzi z 1542 roku wiążąc się z imieniem i nazwiskiem karynckiego przedsiębiorcy kopalnianego Kryštofa z Gendorfu i wlczyckich panów Zilwarów. Tylko o cztery lata jest młodszyprzywilej cesarza Ferdynanda I z 30 sierpnia 1546 roku leżący u zrodu sławy Svobody nad Upą jako miasta górniczego. Złoto z Rýchor, występujące w postaci drobnych płatków krystalizujących w kształcie krzewu jest – ze względu na swój skład z domieszką srebra i paladium – zjawiskiem unikatowym w skali europejskiej. Podobne formy złota występują wyłącznie w Sierra Pelada w dalekiej Brazylii.